

TYT
KAMP

**S
N
D
A
J**

PRO
YAYIN DENİZİ

ANALİZLER
ÖZET BİLGİLER
KAZANIM TABLOSU
TEKRAR ETTİREN SORULAR

238 SORUDA
COĞRAFYA

İsmail ÜNALDI / Mahmut ÖZCİKAN

SONDAJ

KAREKODU OKUT
VIDEO ÇÖZÜME ULAŞ

(Herhangi bir karekod okuyucu ile okutabilirsiniz.)

238 SORUDA

TYT

COĞRAFYA

1. içerik

- Doğa, İnsan ve Coğrafya
- Dünya'nın Şekli ve Hareketleri
- Coğrafi Konum
- Harita Bilgisi

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
3	3	3	2	1	3	2	3	2	2	-	1

2. içerik

- Atmosfer ve İklim
- İklim Elemanları - Sıcaklık
- İklim Elemanları - Basınç ve Rüzgârlar
- İklim Elemanları - Nem ve Yağışlar
- İklim Tipleri
- Türkiye'nin İklim Elemanları
- Türkiye'de İklim Tipleri

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2	3	2	1	5	2	2	2	1	1	1	-

3. içerik

- Dünya'nın Tektonik Oluşumu
- İç Kuvvetler
- Kayaçlar ve Özellikleri
- Türkiye'de İç Kuvvetler
- Dış Kuvvetler - Akarsular
- Dış Kuvvetler - Buzullar
- Dış Kuvvetler - Rüzgârlar
- Dış Kuvvetler - Yer Altı Suları ve Karstik Şekiller
- Dış Kuvvetler - Kıyı Şekilleri
- Türkiye'de Dış Kuvvetler
- Türkiye'nin Yer Şekilleri

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
4	5	3	4	2	3	2	2	1	1	1	-

4. içerik

- Dünya'da Su Varlığı
- Türkiye'de Su Varlığı
- Dünya'da Toprak Varlığı
- Türkiye'de Toprak Varlığı
- Dünya'da Bitki Varlığı
- Türkiye'de Bitki Varlığı

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	-	-	1	2	1	1	1	-	1	-	1

5. içerik

- Dünya'da Yerleşmeler
- Türkiye'de Yerleşmeler
- Nüfusun Özellikleri ve Önemi
- Dünya'da Nüfusun Tarihsel Değişimi ve Alansal Dağılışı
- Nüfus Piramitleri
- Türkiye'de Nüfusun Değişimi ve Dağılışı
- Türkiye'de Nüfusun Yapısal Özellikleri
- Dünya'da Göçler
- Türkiye'de Göçler
- Ekonomik Faaliyetler ve Gelişmişlik

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
3	2	3	1	3	3	3	4	1	1	1	1

6. içerik

- Bölgeler ve Çeşitleri
- Dünya'da Ulaşım

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2	1	1	2	1	2	3	1	1	1	1	1

7. içerik

- Doğayı Kullanma Biçimleri
- Doğal Afetlerin Genel Özellikleri ve Korunma Yolları
- Afetlerin Dünya'daki Dağılışı
- Türkiye'de Doğal Afetler

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1

Sözlük

Abrazyon Platformu: Dalga aşındırması sonucu iç kısımlara doğru gerileyen falezlerin önünde oluşan düzlüklerdir.

Absorbe: Güneşten gelen enerjinin emilmesi.

Açık Havza: Akarsuları deniz veya okyanuslara ulaşan alanlar.

Ada: Dört tarafı sularla çevrili küçük kara parçasıdır. En büyük iki ada Grönland ve Madagaskar'dır.

Adveksiyon: Genel olarak yatay hava akımlarının hepsi.

Afet: Toplumsal yıkıma neden olan ve imkanların yetersiz kaldığı olağan dışı olaylar.

Akarsu Havzası: Bir akarsuyun bütün kollarıyla birlikte sularını topladığı ve faaliyet gösterdiği alandır.

Akarsu Rejimi: Bir akarsuyun akım miktarının yıl içerisinde gösterdiği değişimlere denir.

Akarsu: Doğal bir yatak içinde akan su kütlesi. Ülkemizde dere, çay, su, nehir ve ırmak gibi isimler verilir.

Akifer: İçinde yer altı suyu bulunduran kayalık veya tabaka.

Aktif Nüfus (Faal Nüfus): Nüfusun ekonomik etkinliklere katılan 15-64 yaş arası dilimi.

Albedo: Yerden, bulutlardan ve atmosferden yansıyan ışınlardır.

Alize Rüzgârları: Her iki yarım kürede 30° DYB alanından, Ekvator'daki TAB alanına doğru esen rüzgârlardır.

Alüvyon: Akarsuların taşıyıp belli yerlerde biriktirdikleri kil, kum ve çakıllardan oluşan çeşitli boyutlardaki materyallerin tümü.

Anıt Ağaç: Yaş, çap ve boy itibarıyla kendi türündekilerden daha büyük ve yaşlı olan ağaç.

Anız: Ekinlerin biçilmesi sonucu tarlada kalan sap kısmı. Anomali: İstasyonların yıllık sıcaklıkları ile o istasyonların üzerinde buldukları enlemin normal sıcaklıkları arasındaki farkın ortaya çıkardığı sapma.

Anti Meridyen: Birbirinin karşısı olan iki meridyen bir çember oluşturur. Bir meridyenin tam karşısındaki diğer meridyendir.

Antiklinal: Yer kabuğunu meydana getiren tabakaların yukarıya doğru kıvrılıp yükselmesiyle oluşan dışbükey kabartı.

Antropojen Bozkır: İnsanların kurak veya yarı kurak iklim bölgelerindeki ormanları tahrip etmesi sonucu oluşan bitki örtüsü.

Artezyen Kaynağı: Geçirimsiz iki tabaka arasında bulunan yer altı sularının açılan sondaj kuyuları ile yeryüzüne çıkmasıyla oluşan kaynaklardır.

Asimetrik Vadi: Farklı dayanıklılıkta ve farklı geçirimsizlikte olan yamaçların farklı aşınmasıyla oluşan vadilerdir.

Atlantik (Atlas) Okyanusu: Amerika kıtasını, Afrika ve Avrupa kıtalarından ayıran dünyanın ikinci büyük okyanusu.

Badland Topoğrafyası (Kırgıbayır): Yarı kurak bölgelerde, sel sularıyla işlenen killi araziler, bu suların açtıkları sayısız oluk veya hendek ile bunları birbirinden ayıran keskin doruklu sırtlardan oluşan "badland topoğrafyası"nı oluşturur.

Bağıl Nem (Nispi Nem): Birim hacim ve sıcaklıktaki hava kütlesinde bulunan su buharı basıncının aynı sıcaklıktaki doymuş su buharı basıncına oranına denir.

Bağımlı Nüfus: Çalışma çağına dışında kalan 0-14 yaş ve 65 yaş üstü nüfus.

Bakı: Bir yamacın Güneş'e dönük olup olmamasıdır. KYK'de dağların güney yamaçları, GYK'de ise dağların kuzeye bakan yamaçları güneş ışınlarını daha büyük açıyla aldığından daha fazla ısınır. Dönenceler arasında yıl içerisinde bakı yönü değişir.

Barkan: Hilâl şeklindeki kumul.

Basınç Gradyanı: İki nokta arasındaki basınç farkı.

Batı Rüzgârları: Her iki yarım kürede 30° paralelindeki DYB alanından 60° paralelindeki DAB alanına doğru esen rüzgârlardır.

Batolit: Magmanın yerin derinliklerinde soğumasıyla oluşan kubbe biçimindeki şekiller.

Beşeri Bölge: Nüfus ve yerleşme özelliklerine göre belirlenen yapay çevre.

Beşeri Faktör: Doğal ortam içerisinde doğal unsurların kullanılmasıyla oluşan faktörler. İnsan etkisinin olduğu faktörler.

Beşeri Ortam: Yapay çevre, insan faaliyetleri sonucunda işlenmiş, kültür altına alınmış olan çevre.

Beşincil Ekonomik Faaliyetler: Dördüncül ekonomik faaliyetlerden elde edilen bilginin temeline dayanan karar verme faaliyetleridir. Kamu ve özel sektör yöneticiliği ile icra kurulu başkanlığı (CEO) bu faaliyet grubunu oluşturur.

Beyin Göçü: İyi eğitilmiş, üreten, düşünen, nitelikli çalışanların araştırma veya çalışma amacıyla başka bir ülkeye gitmesi.

Höyük: Neolitik devir ya da tarihi devirlerde birkaç kez kurulup, yıkılmış olan yerinde yapay tepe=höyük oluşmuş tarih öncesi yerleşim alanları.

Humus: Bitkisel ve hayvansal kalıntıların toprağa karışarak ayrışıp çürümeleri sonucunda oluşmuş esmer renkli madde. Organik madde.

Irmak Adası (Kum Adası): Akarsuların yatak eğimlerinin azaldığı geniş vadi tabanlarında alüvyonların birikmesiyle oluşan şekillerdir.

İç Göç: Ülke sınırları içinde yapılan göç türü.

İkincil Ekonomik Faaliyetler: Birincil ekonomik faaliyetlerden elde edilen ham maddeler veya yarı işlenmiş maddeler kullanılarak yeni ürünler elde edilmesi.

İmbat: İzmir'de, denizden karalara doğru esen deniz meltemleri

İndirgenmiş İzoterm Haritaları: İndirgenmiş sıcaklıklar haritalara işlenir ve izoterm eğrileri bu değerler esas alınarak çizilir. Bu haritalarda sıcaklık üzerinde yükseltinin etkisi yoktur.

İşlev (Fonksiyon): Bir yerleşmenin oluşmasını, gelişmesini, varlığını sürdürmesini sağlayan ekonomik ya da kültürel sosyal sebepler.

İşlevsel Bölge: Mekânsal yapıyı yerleşme üzerindeki ekonomik ve kültürel işleyişi daha iyi organize edebilmek amacıyla oluşturulan bölgeler.

İz Düşüm Alanı: Bir bölgenin tüm yeryüzü şekillerinin deniz seviyesine indirilerek düzleştirilmesiyle elde edilen değere "izdüşüm alanı" denir.

İzobar (Eş Basınç Eğrisi): Aynı basınç değerine sahip noktaların birleştirilmesiyle elde edilen kapalı eğriler.

İzobat (Eş Derinlik Eğrisi): Denizlerde aynı derinliğe sahip olan noktaların birleştirilmesi ile elde edilen eğriler.

İzohips: Deniz seviyesine göre aynı yükseltide olan noktaların birleştirilmeleri elde edilen eğrilerdir.

İzostatik Denge: Farklı yoğunluk ve kalınlıktaki yer kabuğu parçalarının mantoya gömülerek dengede durması.

İzoterm (Eş Sıcaklık Eğrisi): Aynı sıcaklık değerine sahip noktaların birleştirilmesiyle elde edilen kapalı eğriler.

Jeoantiklinal: İzostatik dengenin bozulmasıyla yükselerek oluşan kara parçaları.

Jeomorfoloji: İç ve dış kuvvetlerin oluşturduğu yer şekillerinin oluşumunu, diğer unsurlarla ilişkisini inceleyen bilim.

Jeopolitik: Devletlerin coğrafi özellikleri ile dış siyasetleri arasındaki ilgiyi inceleyen bilim.

Jeosenklinal: İzostatik dengenin bozulmasıyla alçalarak oluşan okyanus ve deniz çukurlukları.

Kademeli Göç: İnsanların önce yakın bir yerleşim alanına, daha sonra büyük şehirlere göç etmesi.

Kaldera: Patlamalar ya da çöküntülerle genişlemiş krater.

Kanal: İnsanlar tarafından yapılan su yolu.

Kanyon Vadi: Daha çok kalkerli arazilerde, kurak ve yarı kurak bölgelerde yana aşındırmanın az, derine aşındırmanın fazla olduğu akarsularda oluşan basamaklı vadilere denir.

Kapalı Havza: Akarsuları deniz veya göllere ulaşamayan bölge.

Karst Topoğrafyası: Kalker, jips, kaya tuzu, tebeşir gibi suda eriyebilen veya çözünebilen kayaçların

Karstik Arazi: Kalker (Kireçtaşı), jips (alçıtaşı), kaya tuzu gibi su ile temas edince kolayca çözünebilen kayaçlardan oluşan arazi.

Karstik Göller: Karstik bölgelerdeki obruk, dolin, uvala ve polye gibi çanaklarda oluşan göllerdir.

Karstlaşma: Türlü karst şekillerinin ve karst hidroğrafyasının yayılıp gelişmesine denir.

Kartografya: Haritacılık.

Kasaba: Şehirden küçük, köyden büyük kırsal özelliklerini yitirmemiş yerleşim özellikleri gösteren yerleşim merkezi.

Kasırğa: Saatte 118 km'den fazla hıza sahip rüzgârlar.

Kavim: Aralarında töre, kültür ve dil ortaklığı bulunan, boy ve soy bakımından da birbirine bağlı insan topluluğu

Kayaç: Yer kabuğunu oluşturan katı, organik veya inorganik maddeler.

Kaynak: Yer altı sularının yeryüzüne çıktığı yer.

Kır Yerleşmeleri: Kasaba, köy ve köyaltı yerleşmeler.

Kırağı: Sıcaklığın 0 °C'nin altında olduğu zamanlarda nemin buz kristalleri şeklinde yoğunlaşmasıyla oluşur.

Kırç: Sisi oluşturan nemin, durgun hava şartlarında ve kuru ayaz gecelerinde buz kristalleri şeklinde toplanması ile oluşur. Ağaç dalları yoğun kırç ile kaplandığında çiçek açmış görüntüsü verir.

Kırgıbayır (Badlands): Sel sularının aşındırmasıyla keskin sırtlarla birbirinden ayrılan yarıntılar ve vadilerden oluşan arazi.

Kırkikindi Yağışları: İç Anadolu Bölgesi'nde özellikle Ankara'da ilkbahar aylarında görülen konveksiyonel yağışlar.

Sözlük

Toplu Yerleşme: Su kaynaklarının sınırlı ve yetersiz, engebenin az olduğu kurak ve yarı kurak iklim bölgelerindeki kırsal alanlarda evler birbirine yakındır. Bu yerleşme dokusuna toplu yerleşme denir.

Tor Topoğrafyası: Çeşitli nedenlerden dolayı granitlerin ayrışması sonucu yer yer birbiri üzerinde yer alan irili ufaklı ve köşeleri yuvarlaklaştırılmış bloklardan oluşan topoğrafyaya denir.

Transgresyon (Deniz ilerlemesi): Deniz sularının epirojenez sonucu yükselmesi.

Tsunami: Okyanus ve deniz tabanında meydana gelen deprem, volkanizma, toprak kayması veya meteor düşmesi sonucu oluşan uzun periyotlu dalga.

Tundra: Kutuplara yakın bölgelerde karaların kuzey kıyılarındaki bölgeler.

Turizm Coğrafyası: Turizm etkinliklerinin özelliklerini, dağılışını ve bunlara etki eden faktörleri inceler.

Ulaşım Coğrafyası: Ulaşım üzerinde etkili olan faktörleri, ulaşım türlerini ve bunların dağılışını inceler.

Ulaşım: Yerleşim yerleri ve ülkeler arasında bir yerden başka bir yere gidiş geliş, yük, yolcu, bilgi ve haberlerin taşınması.

Ulusal Saat: Bir ülkenin kendine uygun olan meridyenin yerel saatini bütün ülke sınırları içinde geçerli hale getirmesi ile oluşan saat.

Uzaktan Algılama Yöntemi: Atmosfer veya uzayda bir platforma yerleştirilmiş algılayıcı aracılığıyla yeryüzündeki fiziki ve beşerî her türlü mekânsal özelliğe ait bilginin toplanması, incelenmesi ve kaydedilmesi yöntemidir.

Üçüncül Ekonomik Faaliyetler: Doğrudan bir üretim görülmemekle birlikte insanlara ve diğer ekonomik faaliyetlere ürün ve hizmet sağlanması. Eğitim, sağlık, turizm, ulaşım, ticaret, hukuk, bankacılık ve güvenlik gibi faaliyetler örnek verilebilir.

Ülke: Milletten yaşadığı sınırları belli olan arazi bütünü.

Vadi: Akarsular ve buzullar tarafından oyulmuş uzunlamasına çukur.

Vaha: Çöllerde yer altı sularının bulunduğu yerlerde oluşan yerleşim bölgeleri.

Vejetasyon: Herhangi bir yöredeki ayırt edici yapısal özellikleri olan bitki örtüsü.

Vertisol: Kurak dönemde kilden dolayı oluşan çatlaklara küçük parçaların dolması ve yağışlı dönemde bu parçaların yüzeye çıkmasıyla kabartılar oluşur. Bu nedenle vertisollere "dönen topraklar" da denir.

Volkanizma: Magmanın yeryüzüne çıkması ya da yeryüzüne kadar sokulması olayına denir.

Watt Kıyı Tipi: Haliçli kıyılarda sular çekildiğinde deniz dipleri yüzeye çıkar. Bu durumun görüldüğü yerlerdeki kıyı tipine denir.

Yağış : Havadaki nemin yoğunlaşma ile katı ya da sıvı şekilde yeryüzüne düşmesi olayıdır.

Yağış: Atmosferdeki su buharının yoğunlaşarak sıvı ya da katı hâlde yeryüzüne inmesi.

Yamaç: Sırtların her iki yanında kalan kısımlara denir. Yamaçların dikleştiği yerlerde eş yükselti eğrileri oldukça sıkıdır.

Yanal Hareket: Fay hatlarının birbirleri ile aynı yönde veya zıt yöndeki hareketlerine denir.

Yaşlı Nüfus: 65 yaş ve üzerindeki nüfus grubu.

Yeni Dünya: Avrupa, Asya ve Afrika dışında kalan ana karaları ifade eder. Amerika ve Avustralya yeni dünya karalarıdır.

Yer Altı Suyu: Sızmalar yoluyla suyu emici ve geçirici kayaların içinde biriken, akan ve duran sulara genel olarak "yer altı suyu" denir.

Yerel Saat: Bir yerde gün içerisinde Güneş'in ufukta en fazla yükseldiği an ve gölgenin en kısa olduğu an saat 12.00 olarak kabul edilir ve o yerin yerel saatini verir.

Yerleşme birimi: Köyler, kasabalar ve şehir yerleşmeleri.

Yerleşme tipi: Yerleşme çekirdeklerinin, yerleşme bölgelerindeki dağılış düzenine göre sınıflandırılması.

Yerleşme: İnsanların barındıkları, ekonomik ve sosyal faaliyetlerini sürdürdükleri yerler.

Yıldız Kayması: Gök taşlarının (meteor) parçalanıp kor hâline gelmesi olayı mezosferde gerçekleşir. Halk arasında bu olaya "yıldız kayması" denir.

Yoğunlaşma: Atmosferdeki su buharının katı ya da sıvı hâlde geçmesi.

Yön Oku: Daha çok büyük ölçekli haritalarda kullanılır. Kuzeyi gösterir.

Yörünge: Dünya'nın Güneş etrafında dönerken izlediği yola denir. Dünya'nın yörüngesi tam bir daire şeklinde olmayıp elips şeklindedir. Elips şeklinde olmasından dolayı bazı sonuçlar ortaya çıkar.

Zaman: Bir olayın gerçekleştiği süre veya dönem

Sözlük

SORU KAZANIMLARI

1.	9.1.1 Doğa, İnsan ve Coğrafya	41.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim
2.	9.1.2 Coğrafyanın Bölümlenmesi	42.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim
3.	9.1.1 Doğa, İnsan ve Coğrafya	43.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim
4.	9.1.3 Coğrafyanın Gelişimi	44.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
5.	9.1.1 Doğa, İnsan ve Coğrafya	45.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
6.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	46.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
7.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	47.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
8.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	48.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
9.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	49.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
10.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	50.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
11.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	51.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
12.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	52.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
13.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	53.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
14.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	54.	9.1.11 İklim Elemanları-Sıcaklık
15.	9.1.5 Coğrafi Konum	55.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
16.	9.1.5 Coğrafi Konum	56.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
17.	9.1.5 Coğrafi Konum	57.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
18.	9.1.5 Coğrafi Konum	58.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
19.	9.1.5 Coğrafi Konum	59.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
20.	9.1.5 Coğrafi Konum	60.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
21.	9.1.6 Harita Bilgisi	61.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
22.	9.1.6 Harita Bilgisi	62.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
23.	9.1.7 Bilgileri Haritalara Aktarmada Kullanılan Yöntem ve Teknikler	63.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
24.	9.1.6 Harita Bilgisi	64.	9.1.11 İklim Elemanları-Basınç ve Rüzgârlar
25.	9.1.6 Harita Bilgisi	65.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
26.	9.1.6 Harita Bilgisi	66.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
27.	9.1.7 Bilgileri Haritalara Aktarmada Kullanılan Yöntem ve Teknikler	67.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
28.	9.1.6 Harita Bilgisi	68.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
29.	9.1.6 Harita Bilgisi	69.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
30.	9.1.8 İzohipsler	70.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
31.	9.1.8 İzohipsler	71.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
32.	9.1.8 İzohipsler	72.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
33.	9.1.8 İzohipsler	73.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
34.	9.1.8 İzohipsler	74.	9.1.11 İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar
35.	9.1.8 İzohipsler	75.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri
36.	9.1.8 İzohipsler	76.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri
37.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim	77.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri
38.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim	78.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri
39.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim	79.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri
40.	9.1.9-9.1.10 Atmosfer ve İklim	80.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri

SORU KAZANIMLARI

81.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri	121.	10.1.5 Türkiye'de İç Kuvvetler
82.	9.1.12 Büyük İklim Tipleri	122.	10.1.6 Dış Kuvvetler
83.	9.1.13 Türkiye iklimi	123.	10.1.6 Dış Kuvvetler
84.	9.1.13 Türkiye iklimi	124.	10.1.6 Dış Kuvvetler
85.	9.1.13 Türkiye iklimi	125.	10.1.6 Dış Kuvvetler
86.	9.1.13 Türkiye iklimi	126.	10.1.6 Dış Kuvvetler
87.	9.1.13 Türkiye iklimi	127.	10.1.6 Dış Kuvvetler
88.	9.1.13 Türkiye iklimi	128.	10.1.6 Dış Kuvvetler
89.	9.1.13 Türkiye iklimi	129.	10.1.6 Dış Kuvvetler
90.	9.1.13 Türkiye iklimi	130.	10.1.6 Dış Kuvvetler
91.	9.1.13 Türkiye iklimi	131.	10.1.6 Dış Kuvvetler
92.	9.1.13 Türkiye iklimi	132.	10.1.6 Dış Kuvvetler
93.	9.1.13 Türkiye iklimi	133.	10.1.7 Türkiye'de Dış Kuvvetler
94.	9.1.13 Türkiye iklimi	134.	10.1.7 Türkiye'de Dış Kuvvetler
95.	10.1.2 Jeolojik Zamanlar	135.	10.1.7 Türkiye'de Dış Kuvvetler
96.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	136.	10.1.7 Türkiye'de Dış Kuvvetler
97.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	137.	10.1.7 Türkiye'de Dış Kuvvetler
98.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	138.	10.1.8 Türkiye Yer Şekillerinin Genel Özellikleri
99.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	139.	10.1.8 Türkiye Yer Şekillerinin Genel Özellikleri
100.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	140.	10.1.8 Türkiye Yer Şekillerinin Genel Özellikleri
101.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	141.	10.1.8 Türkiye Yer Şekillerinin Genel Özellikleri
102.	10.1.1 Dünya'nın Tektonik Oluşumu	142.	10.1.8 Türkiye Yer Şekillerinin Genel Özellikleri
103.	10.1.2 Jeolojik Zamanlar	143.	10.1.9 Dünya'da Su Varlığı
104.	10.1.3 İç Kuvvetler	144.	10.1.9 Dünya'da Su Varlığı
105.	10.1.3 İç Kuvvetler	145.	10.1.11 Türkiye'de Su Varlığı Kullanımı
106.	10.1.3 İç Kuvvetler	146.	10.1.9 Dünya'da Su Varlığı
107.	10.1.3 İç Kuvvetler	147.	10.1.9 Dünya'da Su Varlığı
108.	10.1.3 İç Kuvvetler	148.	10.1.9 Dünya'da Su Varlığı
109.	10.1.3 İç Kuvvetler	149.	10.1.9 Dünya'da Su Varlığı
110.	10.1.4 Kayaçlar ve Yer Şekilleri	150.	10.1.10 Türkiye'de Su Varlığı
111.	10.1.4 Kayaçlar ve Yer Şekilleri	151.	10.1.10 Türkiye'de Su Varlığı
112.	10.1.4 Kayaçlar ve Yer Şekilleri	152.	10.1.12 Dünya'da Toprak Varlığı
113.	10.1.4 Kayaçlar ve Yer Şekilleri	153.	10.1.12 Dünya'da Toprak Varlığı
114.	10.1.4 Kayaçlar ve Yer Şekilleri	154.	10.1.12 Dünya'da Toprak Varlığı
115.	10.1.4 Kayaçlar ve Yer Şekilleri	155.	10.1.12 Dünya'da Toprak Varlığı
116.	10.1.5 Türkiye'de İç Kuvvetler	156.	10.1.13 Türkiye'de Toprak Varlığı
117.	10.1.5 Türkiye'de İç Kuvvetler	157.	10.1.13 Türkiye'de Toprak Varlığı
118.	10.1.5 Türkiye'de İç Kuvvetler	158.	10.1.13 Türkiye'de Toprak Varlığı
119.	10.1.5 Türkiye'de İç Kuvvetler	159.	10.1.13 Türkiye'de Toprak Varlığı
120.	10.1.5 Türkiye'de İç Kuvvetler	160.	10.1.14 Türkiye Topraklarının Kullanımı

SORU KAZANIMLARI

161.	10.1.13 Türkiye'de Toprak Varlığı	200.	10.2.8 Dünyada Göçler
162.	10.1.15 Dünyada Bitki Varlığı	201.	10.2.9 Türkiye'de Göçler
163.	10.1.17 Türkiye'de Bitki Varlığı	202.	10.2.10 Göçlerin Mekânsal Etkileri
164.	10.1.16 Bitkilerin yetişme özellikleri	203.	10.2.8 Dünyada Göçler
165.	10.1.17 Türkiye'de Bitki Varlığı	204.	10.2.9 Türkiye'de Göçler
166.	10.1.17 Türkiye'de Bitki Varlığı	205.	10.2.9 Türkiye'de Göçler
167.	10.1.15 Dünyada Bitki Varlığı	206.	10.2.8 Dünya'da Göçler
168.	10.1.16 Bitkilerin Yetiştirme Özellikleri	207.	10.2.10 Göçlerin Mekânsal Etkileri
169.	10.1.17 Türkiye'de Bitki Varlığı	208.	10.2.11 Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması
170.	10.1.15 Dünyada Bitki Varlığı	209.	10.2.11 Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması
171.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	210.	10.2.12 Ekonomik Faaliyetler ve Gelişmişlik
172.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	211.	10.2.12 Ekonomik Faaliyetler ve Gelişmişlik
173.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	212.	10.2.11 Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması
174.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	213.	10.2.11 Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması
175.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	214.	9.3.1-9.3.2-9.3.3 Bölgeler
176.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	215.	10.3.1 Dünyada Ulaşım
177.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	216.	9.3.1-9.3.2-9.3.3 Bölgeler
178.	9.2.1 İlk Yerleşmeler	217.	9.3.1-9.3.2-9.3.3 Bölgeler
179.	10.2.3 Dünyada Nüfusun Alansal Dağılışı	218.	9.3.1-9.3.2-9.3.3 Bölgeler
180.	10.2.3 Dünyada Nüfusun Alansal Dağılışı	219.	9.3.1-9.3.2-9.3.3 Bölgeler
181.	10.2.1 Nüfusun Önemi	220.	10.3.1 Dünyada Ulaşım
182.	10.2.1 Nüfusun Önemi	221.	10.3.1 Dünyada Ulaşım
183.	10.2.2 Dünya Nüfusunun Tarihsel Değişimi	222.	10.3.1 Dünyada Ulaşım
184.	10.2.2 Dünya Nüfusunun Tarihsel Değişimi	223.	10.3.1 Dünyada Ulaşım
185.	10.2.3 Dünyada Nüfusun Alansal Dağılışı	224.	9.4.1 Doğayı Kullanma Biçimleri
186.	10.2.2 Dünya Nüfusunun Tarihsel Gelişimi	225.	9.4.1 Doğayı Kullanma Biçimleri
187.	10.2.4 Nüfus Piramitleri	226.	9.4.1 Doğayı Kullanma Biçimleri
188.	10.2.4 Nüfus Piramitleri	227.	9.4.1 Doğayı Kullanma biçimleri
189.	10.2.4 Nüfus Piramitleri	228.	9.4.1 Doğayı Kullanma Biçimleri
190.	10.2.4 Nüfus Piramitleri	229.	9.4.1 Doğayı Kullanma Biçimleri
191.	10.2.4 Nüfus Piramitleri	230.	10.4.1 Afetlerin Özellikleri
192.	10.2.4 Nüfus Piramitleri	231.	10.4.3 Türkiye'de Afetler
193.	10.2.7 Türkiye Nüfusunun Yapısal Özellikleri	232.	10.4.4 Korunma
194.	10.2.5 Türkiye Nüfusunun Tarihsel Değişimi	233.	10.4.3 Türkiye'de Afetler
195.	10.2.7 Türkiye Nüfusunun Yapısal Özellikleri	234.	10.4.2 Afetlerin Dağılışı
196.	10.2.5 Türkiye Nüfusunun Tarihsel Değişimi	235.	10.4.2 Afetlerin Dağılışı
197.	10.2.6 Türkiye'de Nüfus Dağılışı	236.	10.4.2 Afetlerin Dağılışı
198.	10.2.7 Türkiye Nüfusunun Yapısal Özellikleri	237.	10.4.3 Türkiye'de Afetler
199.	10.2.7 Türkiye Nüfusunun Yapısal Özellikleri	238.	10.4.1 Afetlerin Özellikleri

1. Geçmişte insan üzerinde baskın olan doğa günümüzde yerini insana bırakmıştır. Özellikle Sanayi Devrimi'nden sonra bilim ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak insanın doğa üzerindeki hâkimiyeti artmıştır. İnsanlar sahip olduğu bu bilim ve teknolojik gelişmeler sayesinde doğaya müdahale ederek yaşamlarını kolaylaştırmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bu müdahalelerden biri olduğu söylenemez?

- A) Kaliforniya'da eskiden çöl alanı olan Central Valley'in verimli tarım alanlarına dönüştürülmesi
B) İngiltere ve Fransa arasında Manş Tüneli'nin yapılması
C) Kızıldeniz ve Akdeniz arasında Süveyş Kanalı'nın yapılması
D) Nevşehir'de peribacalarının oluşmasına bağlı olarak turizmin gelişmesi
E) İtalya'da yılın 3 ayı güneşi görmeyen Viganella köyünün karşısındaki tepelere büyük aynalar inşa edilerek güneş ışınlarından istifade edilmesi

2. Coğrafya öğretmeni Mahmut Bey, coğrafyanın incelediği alanları anlatırken öğrencilerden bu alanlarla ilgili örnekler vermelerini istemiş, öğrencilerden bazıları da aşağıdaki örnekleri vermişlerdir.

Ersin: Yer altı ve yer üstü sularının atmosfer ile olan döngüsünü inceler.

Veysel: İç kuvvetlerle ilgili bilgi toplar ve bunların manto ile olan ilişkisini inceler.

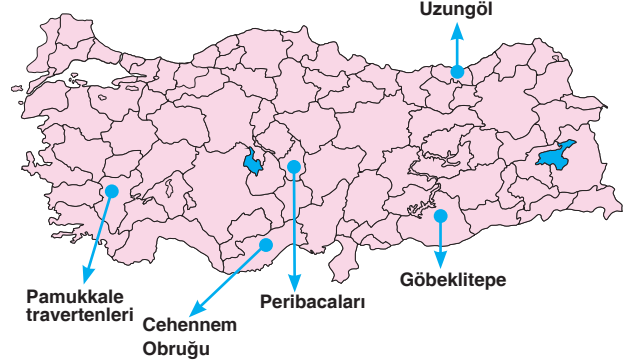
Eyüp: Kayseri'nin iklim ve bitki örtüsünün hayvan türleri ile olan ilişkisini inceler.

Abdurrahman: Kayaçların ayrışmasında etkili olan faktörleri ve bunların toprak oluşumu ile olan ilişkisini inceler.

Buna göre öğrencilerin verdiği örneklerdeki inceleme alanlarında hangi yardımcı bilimlerden yararlanılmıştır?

- A) Hidroloji-Hidrojeoloji
B) Litoloji-Pedoloji
C) Jeoloji-Jeofizik
D) Zooloji-Botanik
E) Potamoloji-Demografi

3. Aşağıdaki haritada turizm açısından önemli bazı illerdeki unsurlar gösterilmiştir.

Bu unsurlardan hangisinin beşeri süreçlere bağlı olarak meydana geldiği söylenebilir?

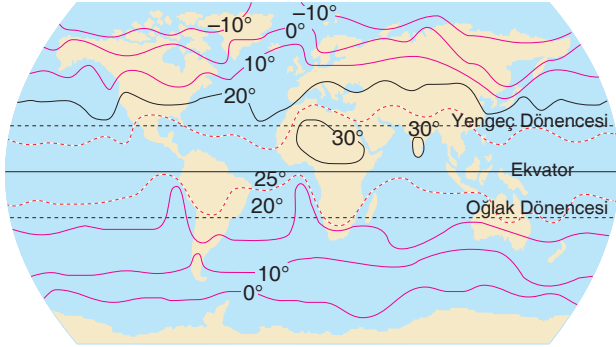
- A) Peri bacaları
B) Cehennem Obruğu
C) Uzungöl
D) Göbeklitepe
E) Pamukkale travertenleri

4. • Fiziki Coğrafya'nın öncüsü olarak kabul edilir.
• Coğrafya biliminin ilkelerini ortaya koymuştur.
• Güney Amerika'nın batı kıyısındaki Peru akıntısı onun adını taşımaktadır.
• Çalışmalarını *Cosmos* adlı eserinde toplamıştır.

Hakkında bazı bilgiler verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alexander Von Humboldt
B) Karl Ritter
C) Friedrich Ratzel
D) Magellan
E) Kristof Kolomb

48. Aşağıdaki haritada Dünya'nın yıllık izoterm dağılışı gösterilmiştir.

Bu haritada KYK'deki 10 °C izoterm eğrisinin Atlas Okyanusu'nda kuzeye doğru kıvrılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gulf-Stream sıcak su akıntısının etkisi
B) Batı rüzgârlarının etkisi
C) Labrador soğuk su akıntısının etkisi
D) Deniz üzerindeki alçak basıncın etkisi
E) Asor yüksek basıncının etkisi

49. Kara ve denizler farklı ısınma özelliklerine sahiptir. Karalar çabuk ısınır, çabuk soğur; denizler ise geç ısınır, geç soğur.

Bu durumun sonuçları arasında;

- I. Kuzey Yarım Küre'de en sıcak ayın karalarda temmuz, denizlerde ise ağustos olması,
II. Kuzey Yarım Küre'de günlük ve yıllık sıcaklık farklarının daha fazla olması,
III. denizden esen rüzgârların genellikle yazın serin, kışın ise ılık karakterli olması

unsurlarından hangileri vardır?

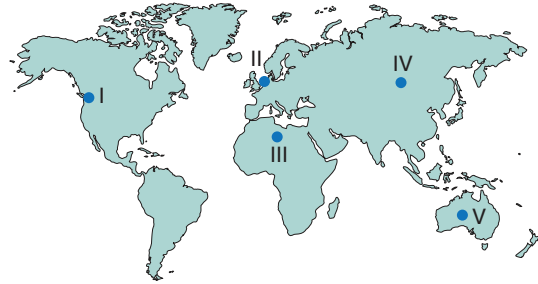
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

50. Havadaki nem miktarının fazla olması aşırı ısınmayı ve soğumayı engeller. Bu nedenle nemli bölgelerde sıcaklık farkları daha az olur.

Buna göre aşağıdaki bölgelerin hangisinde günlük sıcaklık farkı daha fazla olur?

- A) Kongo Havzası B) Amazon Havzası
C) Kuzey Afrika D) Sibirya
E) Güney Avustralya

51. Gerçek izoterm haritalarında, yeryüzünde ölçülen sıcaklık değerleri olduğu gibi kullanılır. İndirgenmiş izoterm haritalarında ise yükseklik sıfırlanarak sıcaklık değerleri deniz seviyesine göre hesaplanır.

Bu haritada numaralanmış alanların hangisinde gerçek sıcaklık değerleriyle indirgenmiş sıcaklık değerleri arasındaki fark en fazla olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

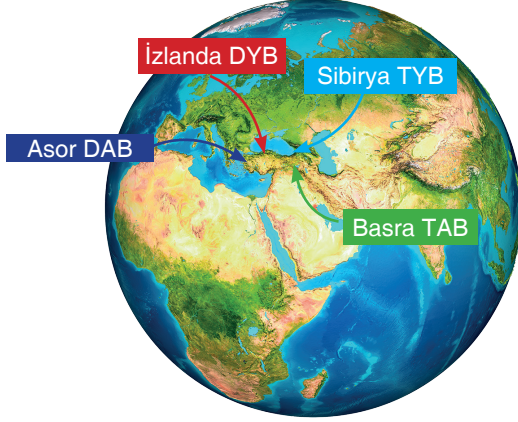
52. Aşağıdaki tabloda bazı olaylar ve bu olayların meydana gelmesinde etkili olan neden eşleştirilmiştir.

Olaylar	Nedeni
I. Bir yamaç boyunca yükseldikçe bitki örtüsünün kuşaklar oluşturması	Yükselti
II. Ocak ayında Sibirya'nın Kuzey Kutbu'ndan soğuk olması	Karasallık
III. Mısır'ın sıcaklık ortalamasının Brezilya'dan fazla olması	Enlem
IV. Türkiye'de kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi	Nemlilik

Bu eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

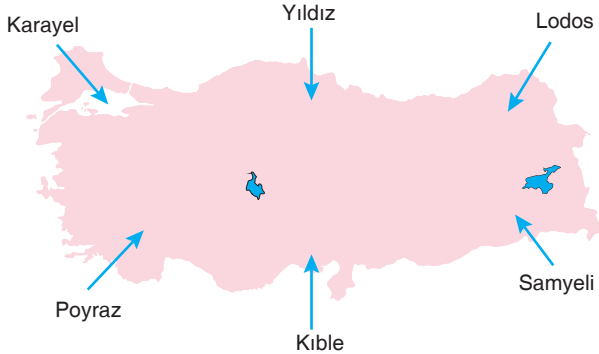
92. Ahmet, coğrafya öğretmeninin vermiş olduğu "Türkiye'yi etkileyen basınç merkezleri" ödevi ile ilgili sunumunu yaparken aşağıdaki görseli tahtaya yansıtarak sunum yapmak istemiş ancak öğretmen görselde bazı yanlışlar olduğunu söylemiştir.

Buna göre Ahmet'in yanlışlığı düzeltebilmesi için aşağıdakilerden hangisini yapması gerekir?

- A) Basra TAB ile Sibirya TYB'nin yerini değiştirmesi
B) Asor DAB ile Sibirya TYB'nin yerini değiştirmesi
C) Asor'u yüksek basınç, İzlanda'yı alçak basınç yapması
D) Basra'yı yüksek basınç, Sibirya'yı alçak basınç yapması
E) İzlanda DYB ile Basra TAB'nin yerini değiştirmesi

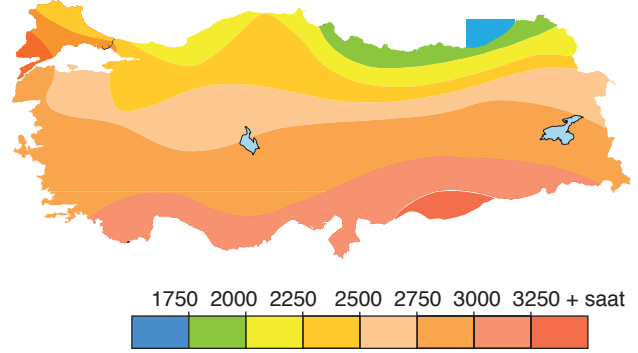
93. Aşağıdaki haritada Türkiye'de etkili olan rüzgârlar gösterilmiş ancak bazılarında yanlışlıklar yapılmıştır.

Bu yanlışlığın düzeltilmesi için aşağıdakilerden hangisi yer değiştirmelidir?

- A) Poyraz-Lodos
B) Yıldız-Kible
C) Karayel-Samyeli
D) Poyraz-Kible
E) Lodoz-Yıldız

94. Bir bölgedeki Güneş'in gökyüzünde görülebildiği süreye güneşlenme süresi denir. Aşağıdaki harita Türkiye'nin yıllık güneşlenme süresinin dağılışını göstermektedir.

Yalnızca bu haritadan yararlanarak Türkiye'nin yıllık güneşlenme süresi ile ilgili,

- I. Güneşlenme süresinin en yüksek olduğu yerler güneydoğu kesimleridir.
- II. Güneşlenme süresinin en düşük olduğu yerler Doğu Karadeniz kıyılarıdır.
- III. Doğu Karadeniz kıyılarında güneşlenme süresinin az olmasında nem oranının yüksek olması etkilidir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

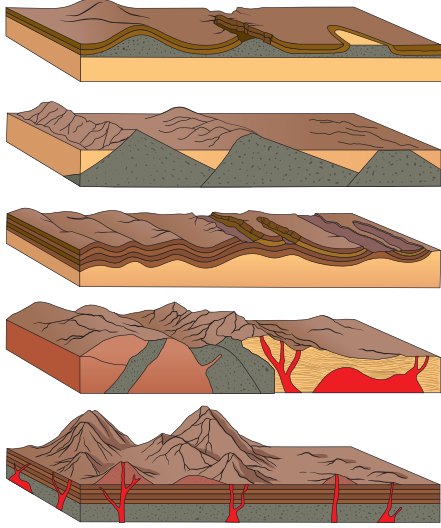
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

95. I. Linyit, petrol ve tuz yataklarının oluşması
II. İlk insanların ortaya çıkması
III. Ege Denizi'nin oluşması
IV. Alp-Himalaya dağlarının oluşması
V. Dinozorların ortaya çıkması

Bu olaylar kendi aralarında ikili gruplandığında hangisi dışarıda kalır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

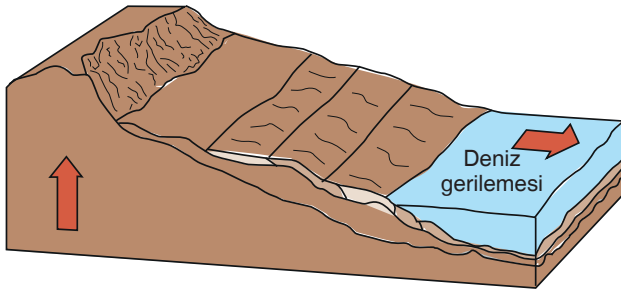
120. Görselde orojenik hareketler sonucu kıvrımlı dağların oluşumu gösterilmiştir.

Türkiye’de bu şekilde oluşmuş dağlara aşağıdakilerden hangisi örnek olarak gösterilebilir?

- A) Aydın Dağları
- B) Bozdağlar
- C) Karacadağ
- D) Canik Dağları
- E) Süphan Dağı

121. Aşağıda Türkiye’de meydana gelmiş bir olayla ilgili görsel verilmiştir.

Bu görseldeki durumla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Karalardaki aşınmaya bağlı olarak yükselme gerçekleşmiştir.
- B) Regresyon yani deniz gerilemesi olmuştur.
- C) Orojenik hareketlerle meydana gelmiştir.
- D) Kıyı taraçası oluşmuştur.
- E) Anadolu bu olaylar sonucu yükselmiştir.

122.

Görseldeki gibi haliç bulunan kıyılarla ilgili,

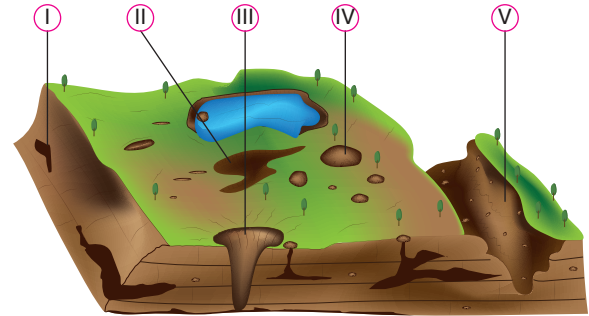
- I. Gelgit genliği çok yüksektir.
- II. İç denizlerde yaygındır.
- III. Hollanda, Almanya, İngiltere gibi ülkelerde görülür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

YAYIN DENİZİ PRO

123. Aşağıda karstik bölgelerde oluşan yer şekillerinin gösterildiği bir görsel verilmiştir.

Coğrafya öğretmeni Kemal Bey, bu görseli öğrencilere göstererek görseldeki numaralanmış yer şekillerinin isimlerinin neler olduğunu sormuş öğrencilerden bazıları da aşağıdaki cevapları vermişlerdir.

Kübra: I düdendir.

Caner: II kör vadidir.

Ezgi: III polye gölüdür.

Yamaç: IV dolindir.

Çağatay: V kanyon vadidir.

Bu öğrencilerden hangisinin verdiği cevap yanlıştır?

- A) Kübra
- B) Ezgi
- C) Caner
- D) Yamaç
- E) Çağatay

176. İnsanların içinde yaşadıkları ve dış faktörlere karşı korundukları yerlere mesken adı verilir. Yaşanılan ortamın iklim özellikleri, doğal çevrede bol bulunan malzemeler ve insanların gelir düzeyine göre meskenlerde kullanılan yapı malzemeleri değişiklik gösterir. Aşağıda bazı mesken tipleri verilmiştir.

I

II

III

Bu mesken tiplerinin haritada numaralanmış alanlarda görüldüğü yerler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	S	M	L
B)	S	L	M
C)	L	M	S
D)	M	S	L
E)	L	S	M

177. Türkiye; coğrafi konumu, uygun iklim koşulları, verimli toprakları, çevresine göre zengin su kaynakları gibi özellikleri nedeniyle dünyanın en eski yerleşim alanlarından biri olmuştur. Aşağıdaki haritada Anadolu'da kurulmuş olan yerleşmelerden bazıları gösterilmiştir.

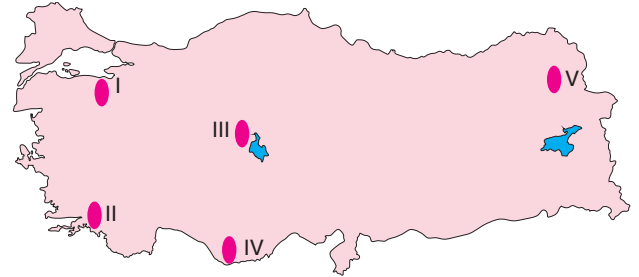

Bu yerleşmelerden hangisinin yeri yanlıştır?

- A) Alacahöyük
- B) Göbeklitepe
- C) Çatalhöyük
- D) Truva
- E) İkiztepe

YAYIN DENİZİ PRO

178. Aşağıdaki haritada bazı alanlar boyanarak numaralarla gösterilmiştir.

Bu alanlardaki yerleşmelerin yoğunluğu ve sebepleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı alanda sanayi ve ticaretin yoğun olması yerleşmeleri yoğunlaştırmıştır.
- B) II numaralı alanda yer şekillerinin sade olması yerleşmeleri yoğunlaştırmıştır.
- C) III numaralı alanda kuraklıktan dolayı yerleşmeler seyrekler.
- D) IV numaralı alanda yer şekillerinin engebesinden ve karstik arazilerden dolayı yerleşmeler seyrekler.
- E) V numaralı alanda iklim şartlarının olumsuzluğundan ve yer şekillerinin engebesinden dolayı yerleşmeler seyrekler.

217. Aşağıda bazı bölgelere ait haritalar verilmiştir.

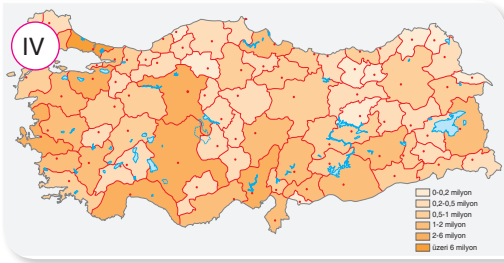
Türkiye Akarsular Haritası

Türkiye Platolar ve Ovalar Haritası

Türkiye İller Haritası

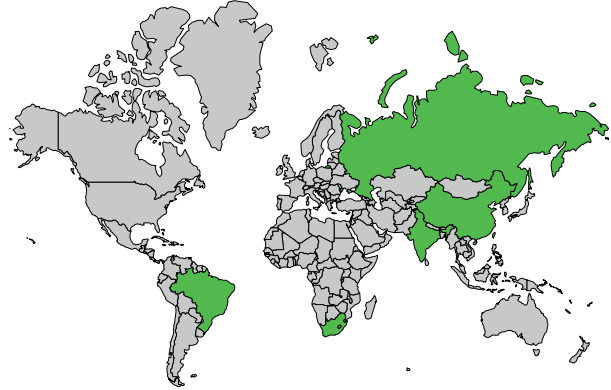

Türkiye Nüfus Yoğunluğu Haritası

Bu bölgelerden hangilerinin beşerî şekilsel bölge sınırlarına göre oluşturulduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

218.

Bu haritada gösterilen BRICS bölgesinde yer alan ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çin
B) Rusya
C) Kazakistan
D) Brezilya
E) Hindistan

219. Doğal şekilsel bölge sınırlarının oluşturulmasında yaygın doğal unsurlar kullanılır. Doğal unsurlardaki değişim beşerî ve işlevsel unsurlara göre daha uzun zaman alır. Bu nedenle doğal unsurlara göre çizilen bölgeler kolay kolay değişmez.

Buna göre aşağıdaki bölgelerden hangisinin sınırının değişmesi daha uzun sürer?

- A) Karadeniz fındık tarımı bölgesi
B) İç Anadolu platolar bölgesi
C) Antalya turizm bölgesi
D) Kıyı Ege sanayi bölgesi
E) Güneydoğu Anadolu pamuk üretim bölgesi

Konu
Eksiklerim

Ders Tekrarı
Yapmalıyım

Test
Çözmeliyim

Destek-
Almalıyım

Lined writing area for 'Konu Eksiklerim'

Lined writing area for 'Ders Tekrarı Yapmalıyım'

Lined writing area for 'Test Çözmeliyim'

Lined writing area for 'Destek-Almalıyım'

